

На основу члана 40. став 1. Статута Технолошко-металуршког факултета, а у складу са Законом о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/2017-41, 27/2018-3 (др. закон), 73/2018-7, 67/2019-3, 6/2020-3 (др. закон), 6/2020-20 (др. закон), 11/2021-3 (Аутентично тумачење), 67/2021-3 (др. закон), 67/2021-7) (у даљем тексту Закон), Статутом Универзитета у Београду и Правилником о докторским студијама на Универзитету у Београду, Наставно-научно веће Универзитета у Београду Технолошко-металуршки факултет, на седници одржаној 21. септембра 2023. године, донело је

ПРАВИЛНИК О ДОКТОРСКИМ АКАДЕМСКИМ СТУДИЈАМА

А. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником уређују се докторске академске студије на Технолошко-металуршком факултету (у даљем тексту Факултет), Универзитета у Београду (у даљем тексту Универзитет), њихова организација, поступак израде и одбране докторске дисертације и друга питања од значаја за докторске академске студије.

Члан 2.

Основна начела докторских академских студија су научно истраживање и учење кроз истраживање, иновативност, примена највиших међународних академских и научних стандарда и међународних мерила квалитета, транспарентност и међународна конкурентност.

Факултет организује и изводи докторске академске студије у складу са Законом о високом образовању (у даљем тексту: Закон), стандардима за акредитацију студијских програма докторских академских студија предвиђених Правилником о стандардима и поступку за акредитацију високошколских установа и студијских програма (у даљем тексту: Стандарди), статутом, овим правилником и другим општим актима.

Факултет организује докторске академске студије у циљу:

- преношења знања из подручја за која је Факултет матичан,
- стварање нових знања и њихове примене,
- оспособљавања студената докторских академских студија (у даљем тексту: Студенти) за самостално, оригинално и научно засновано истраживање којим се проширују границе знања као и критичко оцењивање рада других.

Члан 3.

Настава и научно-истраживачки рад на докторским академским студијама организују се у оквиру акредитованих студијских програма на српском и страном језику.

Студијски програми докторских студија засновани су на стицању знања кроз самосталан научноистраживачки рад, кроз предмете и друге научне и стручне активности које укључују критичко размишљање.

Савладавањем студијских програма докторских студија Студент стиче компетенције квалификованог истраживача који може да спроводи одговорно и независно истраживање у складу са принципима добре истраживачке праксе и Националним оквиром квалификација.

Члан 4.

Висину школарине и остале накнаде за услуге за докторске академске студије утврђује Савет Факултета.

Члан 5.

За реализацију докторских академских студија и потребе научно-истраживачког рада, Факултет Студентима обезбеђује потребне просторне и лабораторијске услове и опрему за извођење теоријске и практичне наставе.

Факултет може обезбедити Студентима коришћење опреме која је потребна за научно-истраживачки рад и на основу уговора о сарадњи са другим установама.

Факултет обезбеђује коришћење библиотечког фонда и електронских база података из својих или других извора (књиге, монографије, научни часописи, друга периодична издања) у складу са могућностима, а у обиму потребном за остварење програма докторских академских студија.

Члан 6.

Наставно научно Веће Факултета именује Комисију за докторске студије са мандатом у трајању од пет година.

Комисија за докторске студије:

- предлаже Наставно-научном већу измене и допуне Студијског програма;
- врши надзор пријема студената по расписаном конкурс;
- решава жалбе студената докторских студија у првом степену;
- обавља и друге послове по налогу Већа и декана Факултета.

Члан 7.

Услови, начин и поступак уписа на докторске академске студије уређују се Правилником о упису на мастер и докторске академске студије Факултета, конкурсом за упис на студије Универзитета и општим актима Универзитета и Факултета.

Члан 8.

Са Студентом који се уписује на докторске академске студије Факултет закључује уговор којим се регулишу међусобна права и обавезе (Образац 1).

Члан 9.

Статус Студента кандидати стичу уписом, а губе га у случају:

- 1) завршетка студија,
- 2) незавршавања студија у року од шест школских година, рачунајући од школске године уписа (у овај рок не рачуна се време мировања права и обавеза, одобреног студенту у складу са Статутом),
- 3) исписивања са студија,
- 4) неуписивања школске године,
- 5) изрицања дисциплинске мере искључења са студија.

Студенту се, на лични захтев поднет пре истека рока из става 1 тачка 2 овог члана, а уз сагласност декана Факултета, може продужити рок за завршетак студија до истека рока у троструком броју школских година потребних за реализацију студијског програма, под условом да је остварио 90 ЕСПБ бодова и да је поднео пријаву теме докторске дисертације Служби за наставно-студентска питања Факултета.

Б. ОРГАНИЗАЦИЈА СТУДИЈА

Члан 10.

Наставу на докторским академским студијама држе изабрани наставници Факултета. Уз претходну сагласност Наставно-научног већа, наставу могу држати и наставници других факултета, као и лица изабрана у научна звања, а под условима и на начин прописан Законом и општим актом Универзитета. Наставници и истраживачи изабрани у научно звање, осим наставника страног језика, ангажовани на извођењу докторских академских студија морају да испуњавају услове дефинисане Стандардима и да су компетентни у одговарајућој научној области.

Одлуку о ангажовању наставника других факултета и лица изабраних у научна звања доноси Наставно-научно веће Факултета пре почетка наставе, за сваку школску годину.

Члан 11.

Студијским програмима докторских академских студија одговара оптерећење од 180 ЕСПБ бодова, а вредност докторске дисертације је 100 ЕСПБ бодова за све студијске програме. Студије трају три студијске године, односно шест семестара. Студијски програми садрже активну наставу и израду докторске дисертације. Активну наставу чине предавања и студијски истраживачки рад.

Активна настава се изводи у прва три семестра студија. Активна настава у прва два семестра студија обухвата обавезне и изборне предмете у укупном обиму од најмање 50 ЕСПБ бодова. Активна настава у трећем семестру представља припрему и полагање Завршног испита.

Последња три семестра посвећена су изради докторске дисертације.

Члан 12.

Активна настава се изводи на српском језику или страном језику за који је акредитован студијски програм.

Литература за наставу и научноистраживачки рад може бити и на неком од светских језика.

Члан 13.

Активна настава на докторским академским студијама организује се у два основна облика:

- групна настава и
- појединачна настава.

Групна настава се обавезно држи када је број пријављених Студената на предмету у школској години најмање 5.

Појединачна настава се одржава у виду консултација када је број пријављених Студената на предмету у школској години мањи од 5.

Члан 14.

Спецификацијом сваког предмета предвиђене су предиспитне обавезе, њихов удео у укупном броју поена као и начин полагања испита.

Коначна оцена на испиту заснована је на укупном броју поена које је Студент стекао испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита и који износи максимално 100. Коначна оцена се утврђује према следећој скали:

- до 50 поена – оцена 5 (није положио),
- од 51 до 60 поена – оцена 6 (довољан),
- од 61 до 70 поена – оцена 7 (добар),

- од 71 до 80 поена – оцена 8 (врло добар),
- од 81 до 90 поена – оцена 9 (одличан),
- од 91 до 100 поена – оцена 10 (одличан-изузетан).

Члан 15.

Ментор студија је наставник Факулета који је ангажован на одговарајућем студијском програму, који усмерава и упућује Студента у научне садржаје које је потребно да савлада и помаже Студенту у избору потенцијалног ментора израде докторске дисертације.

Продекан надлежан за докторске студије у консултацији са Комисијом за докторске студије додељује Студенту ментора студија при упису. При додељивању ментора студија може се узети у обзир и предлог који је Студент навео у поступку конкурса.

Члан 16.

Студент у консултацијама са ментором студија и уз његову сагласност прави избор предмета прве године студија са уписаног студијског програма, односно других студијских програма докторских академских студија на Факултету, односно Универзитету.

Ментор студија је у обавези да приликом избора предмета у обзир узме и предмете које је Студент положио на претходним нивоима студија како би се избегло преклапање са наставним садржајима које је Студент већ савладао.

Студент може да изабере највише једну трећину изборних предмета из наставних планова других студијских програма на Факултету, односно Универзитету.

Обавезни и изборни предмети морају представљати смислену целину.

Члан 17.

У трећем семестру докторских академских студија предвиђен је Завршни испит са фондом од 300 часова активне наставе и 30 ЕСПБ бодова. Активна настава Завршног испита је студијски истраживачки рад.

Завршним испитом треба да се покаже научна зрелост кандидата у критичкој анализи и приказу предмета свог научно-истраживачког рада, у избору литературе и предлагању аналитичких и експерименталних метода за реализацију предмета и циља рада.

Завршни испит се састоји из писменог рада и усмене презентације.

Катедра на којој кандидат ради дисертацију, на предлог ментора студија, формира предлог Комисије за завршни испит коју чине три наставника, у складу са чланом 10. став 1., и упућује га Наставно-научном већу Факултета.

По именовању Комисије на Наставно-научном већу, кандидат предлаже Комисији наслов рада за Завршни испит и приступа његовој изради.

Рад треба да буде одговарајућег обима и да садржи приказ стања научних резултата у научној области која је предмет рада кандидата са прегледом литературе скоријег датума (најмање 30 навода), предлог плана истраживања са избором експерименталних и аналитичких метода и, по могућству, прелиминарне резултате истраживања кандидата.

По изради рада, кандидат приступа његовој презентацији и јавној одбрани пред Комисијом. Услов за приступање одбрани рада су положени сви испити предвиђени планом и програмом докторских академских студија кандидата.

Коначна оцена Завршног испита је заснована на оцени рада и оцени усмене одбране.

Просечна оцена докторских академских студија је аритметичка средина оцена испита из свих предмета укључујући и Завршни испит.

Члан 18.

Студент који у текућој школској години оствари 48 ЕСПБ бодова има право да се у наредној школској години финансира из буџета ако се рангира у оквиру укупног броја студената чије се студије финансирају из буџета, у складу са Законом и Статутом Факултета.

Услов за упис у другу годину докторских академских студија је остварен 41 ЕСПБ и положени сви обавезни предмети на студијском програму, када је то применљиво. Услов за упис у трећу годину докторских академских студија сви испити предвиђени студијским програмом докторских академских студија, укључујући и одбрањен завршни испит.

Рангирање Студената врши се за сваку годину студија и одређени студијски програм, а према броју бодова остварених на основу положених обавезних и изборних предмета, укључујући и завршни испит, и на основу објављених научних радова.

Број бодова остварених на основу положених обавезних и изборних предмета, укључујући и завршни испит, рачуна се као:

$$\sum_{i=1}^N \frac{(o_i \times E_i)}{N \times E_i} \quad (\text{оцена на предмету } x \text{ број ЕСПБ предмета}) / (N \times \text{изабран број ЕСПБ})$$

где је N број година студирања од тренутка уписа. Уколико два или више Студената имају исти број бодова, предност се додељује се оном Студенту који има већи број бодова израчунат према претходној формули на обавезним предметима, када је то применљиво. Ако и у том случају два или више Студената имају исти број бодова, предност се додељује Студенту који има већи број бодова на научним радовима израчунатим на основу категорија научних радова дефинисаних Правилником о стицању истраживачких и научних звања.

Студент који у трећој години студирања има статус студента који се финансира из буџета, задржава право да се финансира из буџета најдуже годину дана по истеку редовног трајања студија.

Члан 19.

Ментор израде докторске дисертације мора бити из редова наставника запослених на Факултету.

Могу се одредити и два ментора, с тим да један од ментора мора да буде из редова наставника Факултета.

Ментор мора имати наставно или научно звање и референце из научне области којој припада тема докторске дисертације и испуњавати друге услове из Стандарда.

Члан 20.

Ментор може да води истовремено највише пет Студената којима је дата сагласност на тему дисертације на Универзитету, у складу са Стандардима.

Ментор који је преузео менторство пре одласка у пензију, има право да менторство изведе у складу са Законом.

Члан 21.

Ментор надзире и усмерава рад Студента током израде докторске дисертације, прати квалитет истраживачког рада Студента, подстиче учешће у научним пројектима и објављивање радова Студента.

Ментор се стара да истраживања теку по плану, тако да се сва истраживања неопходна за израду докторске дисертације обаве у предвиђеном временском року и процењује да ли су истраживања достигла ниво неопходан за докторску дисертацију, у погледу обима и квалитета. Ментор даје Комисији за докторске студије на крају школске године писано мишљење о спроведеном истраживању и постигнутом научном доприносу докторске дисертације.

Ако су одређена два ментора, сваки од њих преузима одговорност за део истраживања и поступка израде докторске дисертације.

Члан 22.

За ментора не може бити одређено лице које је са кандидатом у сродству или пословном односу изван Факултета и Универзитета или односу било које врсте, који може довести до сукоба интереса.

Члан 23.

Изузетно, Студент или ментор могу да поднесу декану писани захтев са образложењем за прекид менторског односа.

Уколико је захтев из става 1. овог члана оправдан, декан покреће поступак за избор новог ментора.

В. ПОСТУПАК ПРИПРЕМЕ И УСЛОВИ ЗА ОДБРАНУ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Појам докторске дисертације

Члан 24.

Докторска дисертација је завршни део студијског програма докторских академских студија и представља самостални и оригинални научноистраживачки рад кандидата у одговарајућој научној области или више научних области и подложна је јавној оцени.

Докторска дисертација је рад монографског типа.

Докторска дисертација може бити представљена и као скуп објављених научних радова који представљају тематску целину, са синтетичким приказом докторске дисертације која обавезно садржи увод, дискусију и закључак. Најмањи број радова за докторску дисертацију овог типа на којима је кандидат први аутор је 4 из категорија M21a, M21, M22 или M23, у складу са Правилником о стицању истраживачких и научних звања, од чега најмање два рада морају бити из категорије M21.

Изузетно, ако је део дисертације рађен у иностранству и кандидат није могао бити први аутор по правилима иностране институције, за један рад из претходног става неће се примењивати услов да кандидат мора бити први аутор, при чему се прилаже обавезна писана сагласност иностране институције, руководиоца лабораторије или пројекта.

Уколико је кандидат резултате дисертације објавио у сарадњи са другим ауторима, само један од аутора може користити тај рад за квалификовање и испуњење услова из става 3. и става 4. овог члана.

Докторска дисертација треба да буде израђена у складу са етичким стандардима.

Облик и садржај докторске дисертације

Члан 25.

Докторска дисертација има прописан облик и садржај. Облик и садржај докторске дисертације прописује Универзитет. Упутство о облику и садржају докторске дисертације која се брани на Универзитету у Београду представља саставни део овог Правилника.

Члан 26.

Докторска дисертација се пише и брани на језику за који је студијски програм акредитован.

Докторска дисертација се може написати и/или бранити и на страном језику и ако се студије не реализују на том језику, под условом да чланови комисије за оцену, односно чланови комисије за одбрану докторске дисертације владају тим језиком, при чему се сачињава проширени апстракт на српском језику.

Пријаве и извештаји комисија када се дисертација брани на страном језику морају да буду и на српском и на одговарајућем страном језику.

Члан 27.

Студент стиче право да пријави тему докторске дисертације када положи Завршни испит.

Г. ДОКТОРСКА ДИСЕРТАЦИЈА

1. Пријава теме докторске дисертације

Подношење пријаве теме докторске дисертације

Члан 28.

Студент подноси пријаву теме докторске дисертације Служби за наставно-студентске питања на одговарајућем обрасцу (Образац 2).

Уз пријаву се прилаже:

- образложење теме (научна област којој припада тема, предмет научног истраживања, основне хипотезе, циљ истраживања и очекивани резултати, методе истраживања и оквирни списак стручне литературе која ће се користити);
- биографија кандидата;
- библиографија кандидата;
- изјава да предложеној тему кандидат није пријављивао на другој високошколској установи у земљи или иностранству;
- мишљење одговарајућих етичких комитета о етичким аспектима истраживања, уколико је предвиђено посебним прописима.

Тема докторске дисертације треба да припада ужој научној области у оквиру студијског програма на који је кандидат уписан.

Члан 29.

Пријаву теме докторске дисертације разматра Веће одговарајуће катедре, и предлаже ментора израде докторске дисертације и Комисију за оцену научне заснованости теме.

Студент брани тему докторске дисертације пред предложеном Комисијом из претходног става и осталим заинтересованим лицима.

Након одбране Веће одговарајуће катедре предаје пријаву теме докторске дисертације и предлог за именовање Комисије за оцену научне заснованости теме Наставно-научном већу Факултета.

Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације

Члан 30.

Комисију за оцену научне заснованости теме докторске дисертације именује Наставно-научно веће.

Комисију чине најмање три наставника и истраживача из научне области из које је тема докторске дисертације и који испуњавају услове из Стандарда, од којих најмање један члан није у радном односу на Факултету.

Комисија бира председника из реда својих чланова. Предложени ментор може бити члан Комисије.

Извештај Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације

Члан 31.

Председник Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације, у року од 30 дана од дана именовања Комисије, припрема извештај о оцени и научној заснованости теме докторске дисертације на основу мишљења чланова Комисије, у три штампана примерка потписана од свих чланова Комисије и електронски (без потписа).

Извештај се пише по обрасцу који се налази на интернет страници Факултета. Извештај Комисије из става 1. овог члана садржи:

- основне податке о кандидату и дисертацији (име, презиме и биографију кандидата, предлог теме, податке о претходном школовању кандидата и о оствареним ЕСПБ бодовима на докторским студијама и оцену важнијих радова кандидата);
- предмет и циљ дисертације (показати да је реч о оригиналној идеји значајној за развој науке, њену примену, односно развој научне мисли уопште);
- основне хипотезе од којих ће се полазити у истраживању (хипотезе које ће се научно потврдити или оборити);
- методе које ће се у истраживању применити;
- очекиване резултате и научни допринос (конкретно навести очекивани допринос одређеној области науке);
- оквирни списак литературе;
- закључак;
- име и референце предложеног ментора;
- датум и потпис чланова комисије.

Члан комисије може поднети издвојено мишљење о научној заснованости теме докторске дисертације, са образложењем.

Извештај се доставља Наставно-научном већу Факултета.

Уколико Комисија не припреми извештај у року из става 1. овог члана, именује се нова Комисија.

Одлука о прихватању теме докторске дисертације и одређивању ментора

Члан 32.

Одлуку о прихватању теме докторске дисертације и одређивању ментора доноси Наставно-научно веће Факултета, на основу извештаја Комисије из члана 30. овог Правилника и писане сагласности о прихватању менторства.

Наставно-научно веће приликом доношења одлуке оцењује:

- 1) да ли је реч о оригиналној идеји и
- 2) да ли је тема од значаја за развој науке, примену њених резултата, односно развој научне мисли уопште.

Разматрајући извештај Наставно-научно веће Факултета може донети одлуку о прихватању теме докторске дисертације и одређивању ментора, одлуку о неприхватању теме докторске дисертације и одређивању ментора, односно закључак о одлагању са предлогом у ком делу и на који начин је потребно да се извештај Комисије за оцену научне заснованости теме докторске дисертације измени или допуни и у ком року.

Негативна одлука Наставно-научног већа из става 3. овог члана мора бити образложена.

Сагласност на одлуку о прихватању теме докторске дисертације и одређивању ментора

Члан 33.

На одлуку о прихватању теме докторске дисертације и одређивању ментора сагласност даје одговарајуће Веће научних области Универзитета.

Уз захтев за давање сагласности (Образац 3), Већу научних области прилажу се и:

- одлука Наставно-научног већа Факултета о прихватању теме докторске дисертације и одређивању ментора и
- извештај Комисије о оцени научне заснованости теме докторске дисертације.

Достављање одлуке

Члан 34.

По добијању одлуке о давању сагласности, Факултет одлуку о прихватању теме и одређивању ментора доставља Студенту и ментору.

2. Оцена докторске дисертације

Подношење докторске дисертације на оцену

Члан 35.

Студент који је завршио израду докторске дисертације подноси је на оцену уколико је испунио све услове предвиђене студијским програмом докторских студија и има као први аутор најмање два објављена рада (или прихваћена за штампу) у међународним научним часописима категорије M20, од чега бар један категорија M21 или M22, који су садржински повезани са докторском дисертацијом, у складу са Стандардима и општим актом Факултета.

Када је докторска дисертација у облику скупа објављених научних радова, кандидат мора испунити услове дефинисане чланом 24. став 3. овог Правилника.

Мишљење о испуњености услова за одбрану докторске дисертације даје Веће одговарајуће катедре и предлаже Комисију за оцену докторске дисертације.

Члан 36.

Пре упућивања докторске дисертације у поступак оцењивања Факултет врши проверу оригиналности одговарајућим програмским пакетом који обезбеђује Универзитет.

Уколико се програмским пакетом утврди постојање чињеница које указују на сумњу у оригиналност о томе се обавештава декан, а предмет се прослеђује ментору.

Ментор је у обавези да уради процену оригиналности докторске дисертације узимајући у обзир резултате анализе програмског пакета.

Писано мишљење о процени оригиналности докторске дисертације и резултате анализе програмског пакета ментор доставља декану.

Члан 37.

Докторску дисертацију, припремљену у складу са Упутством о облику и садржају докторске дисертације Универзитета, Студент подноси у електронском облику Факултету најкасније шест месеци пре истека рока за завршетак студија. Уз дисертацију Студент подноси писану сагласност ментора да може поднети докторску дисертацију на оцену.

Комисија за оцену докторске дисертације

Члан 38.

По пријему завршене докторске дисертације, а на предлог Већа катедре, Наставно-научно веће Факултета именује Комисију за оцену докторске дисертације.

Члан Комисије из става 1. овог члана може бити наставник Универзитета или лице изабрано у научно звање, из земље или иностранства, са научним референцама из одговарајуће научне области из које је тема докторске дисертације ако испуњава услове из Стандарда који важе за ментора и познаје језик на коме је написана докторска дисертација.

Комисију из става 1. овог члана чини најмање три члана, а највише пет чланова, од којих су најмање два члана у радном односу на Факултету и од којих најмање један члан није у радном односу на Факултету.

Ментор не може бити члан Комисије за оцену докторске дисертације, осим у изузетним случајевима на основу одлуке Сената донете на предлог Факултета и Већа научних области.

Комисија из става 1. овог члана бира председника из реда својих чланова.

Извештај Комисије за оцену докторске дисертације

Члан 39.

Председник Комисије за оцену докторске дисертације припрема извештај на основу прикупљених мишљења чланова комисије, а извештај потписују сви чланови комисије.

Извештај се пише на основу упутства који се налази на интернет страници Факултета. Извештај Комисије из става 1. овог члана садржи:

- основне податке о кандидату и дисертацији (основни подаци о кандидату, наслову дисертације, њеном обиму и библиографским подацима);
- предмет и циљ дисертације (показати да је реч о оригиналној идеји значајној за развој науке, њену примену, односно развој научне мисли уопште);
- основне хипотезе од којих се полазило у истраживању (да ли су хипотезе научно потврђене или оборене);
- кратак опис садржаја дисертације;
- остварене резултате и научни допринос дисертације (конкретно навести остварени допринос одређеној области науке);
- објављене и саопштене резултате који чине део докторске дисертације;
- закључак са образложењем научног доприноса докторске дисертације (навести да је дисертација урађена према одобреној пријави, да је оригинално и самостално научно дело и да су се стекли услови за њену јавну одбрану) и
- датум и потпис чланова комисије.

Када је докторска дисертација у облику скупа објављених научних радова, извештај комисије садржи и мишљење о испуњености услова дефинисаних чланом 24. став 3. овог Правилника.

Члан Комисије из става 1. овог члана може поднети издвојену оцену докторске дисертације, са образложењем.

Комисија за оцену докторске дисертације може оценити да докторска дисертација може да се прихвати у предатом облику, или да је потребно извршити одређене исправке, или да докторска дисертација не може да се прихвати.

У року од 45 дана од дана именовања, Комисија подноси Наставно-научном већу Факултета извештај о оцени докторске дисертације.

У случају да Комисија не сачини извештај у року из става 6. овог члана, именује се нова Комисија.

Увид јавности

Члан 40.

Након пријема извештаја Комисије за оцену докторске дисертације, декан је дужан да докторску дисертацију и извештај Комисије о оцени докторске дисертације учини доступном јавности у библиотеци Факултета и у електронској верзији на званичној интернет страници Факултета и Универзитета, до одбране дисертације.

Рок за увид јавности је 30 дана, након чега се извештај Комисије упућује Наставно-научном већу Факултета на усвајање.

Уколико постоје примедбе на извештај или на докторску дисертацију, Комисија за оцену докторске дисертације у року од 30 дана даје мишљење о примедбама и целокупну документацију доставља Наставно-научном већу Факултета.

Одлуке о усвајању извештаја Комисије за оцену докторске дисертације и о именовању Комисије за одбрану

Члан 41.

Одлуку о усвајању извештаја Комисије за оцену докторске дисертације и одлуку о именовању Комисије за одбрану докторске дисертације, на предлог Већа одговарајуће Катедре, доноси Наставно-научно веће Факултета по истеку рока из члана 40. став 2. овог Правилника.

Наставно-научно веће Факултета, разматрајући извештај Комисије, даје оцену и образлаже:

- 1) да ли је завршена докторска дисертација у складу са одобреном темом и,
- 2) да ли наводи садржани у реферату потврђују да су се стекли услови за одбрану докторске дисертације.

Наставно-научно веће Факултета, разматрајући извештај, може донети одлуку о усвајању извештаја и именовати Комисију за одбрану докторске дисертације, одлуку којом се извештај не усваја, или закључак о одлагању доношења одлуке са предлогом у ком делу и на који начин је потребно да се извештај Комисије за оцену докторске дисертације измени или допуни и у ком року.

Уколико Наставно-научно веће Факултета не прихвати извештај Комисије именује се нова Комисија. Одлука о неприхватању извештаја мора бити образложена.

Уколико Наставно-научно веће прихвати негативан извештај Комисије за оцену докторске дисертације, докторска дисертација се одбија и кандидат не може поново да је пријави. Одлука о одбијању мора бити образложена.

Одлука Наставно-научног већа Факултета је коначна.

3. Одбрана докторске дисертације

Комисија за одбрану докторске дисертације

Члан 42.

Члан Комисије за одбрану докторске дисертације може бити наставник Универзитета или лице изабрано у научно звање, из земље или иностранства, са научним референцама из одговарајуће научне области из које је тема докторске дисертације ако испуњава услове из Стандарда који важе за ментора и познаје језик на коме је написана докторска дисертација.

Комисију за одбрану докторске дисертације чини најмање три члана, а највише пет чланова, од којих су најмање два члана у радном односу на Факултету и од којих најмање један члан није у радном односу на Факултету.

Комисија за одбрану докторске дисертације бира председника из реда својих чланова.

Ментор не може бити члан Комисије за одбрану докторске дисертације, осим у изузетним случајевима на основу одлуке Сената донете на предлог Факултета и Већа научне области.

Сагласност на одлуке о усвајању извештаја Комисије за оцену докторске дисертације и о именовању Комисије за одбрану докторске дисертације

Члан 43.

На одлуку о усвајању извештаја Комисије за оцену докторске дисертације и одлуку о именовању Комисије за одбрану докторске дисертације сагласност даје одговарајуће Веће научних области Универзитета.

Уз захтев за давање сагласности (Образац 4), Већу научних области прилажу се и:

- одлука Наставно-научног већа Факултета о усвајању извештаја Комисије за оцену докторске дисертације;
- извештај Комисије о оцени докторске дисертације;
- примедбе на извештај Комисије (уколико их је било);
- мишљење Комисије за оцену докторске дисертације о примедбама (уколико их је било) и
- одлука Наставно-научног већа Факултета о именовању Комисије за одбрану докторске дисертације.

Веће научних области оцењује:

- 1) да ли је урађена докторска дисертација у складу са темом на коју је Универзитет дао сагласност и
- 2) да ли наводи садржани у извештају потврђују да су се стекли услови за одбрану докторске дисертације.

По добијању одлуке Већа научних области о давању сагласности на извештај Комисије и усвојену Комисију за одбрану докторске дисертације, Факултет одлуку доставља Студенту и ментору и Студент може да приступи јавној одбрани.

Јавна одбрана докторске дисертације

Члан 44.

Одбрана докторске дисертације је усмена и јавна, а кандидат је брани пред Комисијом за одбрану докторске дисертације.

Пре приступања јавној одбрани, кандидат доставља Служби за наставно-студентска питања дисертацију укоричену у тврди или броширани повез у одговарајућем броју примерака и у електронској верзији која мора бити идентична штампаној.

Информација о одбрани докторске дисертације: дан, час и место одбране, као и подаци о кандидату и теми, објављују се на интернет страници Факултета, најкасније пет дана пре датума одржавања одбране.

Одбрани обавезно присуствује ментор и сви чланови Комисије за одбрану докторске дисертације.

Изузетно, члан Комисије за одбрану докторске дисертације који је из иностранства може учествовати у одбрани путем видео конференцијске линије, што се констатује у записнику са одбране докторске дисертације.

У случају потребе за заштитом јавног здравља и безбедности, одбрана докторске дисертације може да буде одржана путем видео конференцијске линије, на начин којим се обезбеђује јавност. По одобрењу ректора Универзитета, председник Комисије приликом заказивања одбране путем видео конференцијске линије образлаже неопходност одржавања одбране на тај начин.

Председник Комисије за одбрану докторске дисертације отвара поступак усмене одбране, укратко износи биографске податке о кандидату и процедурама које су претходиле одбрани.

После речи председника Комисије за одбрану докторске дисертације, кандидат у оквиру времена које му одреди Комисија, а највише до 45 минута, излаже садржај своје дисертације, методе које је применио, посебно истиче научне доприносе и износи закључке до којих је у докторској дисертацији дошао.

После излагања кандидата, чланови Комисије за одбрану докторске дисертације постављају питања, а могу тражити и објашњења у вези са дисертацијом. Кандидат је дужан да одговори на питања која му поставе чланови Комисије и да пружи тражена објашњења.

Када Комисија за одбрану докторске дисертације утврди да се о предмету одбране довољно расправљало, председник Комисије саопштава да је одбрана закључена и Комисија се повлачи ради гласања и доношења одлуке.

Одлука о одбрани докторске дисертације

Члан 45.

Комисија за одбрану докторске дисертације може донети одлуку да је кандидат „одбранио“ или „није одбранио“ докторску дисертацију.

Одлука се доноси већином гласова укупног броја чланова Комисије.

Након доношења одлуке, председник Комисије јавно саопштава одлуку.

О усменој одбрани докторске дисертације води се записник који потписују сви чланови Комисије.

Члан Комисије из члана 44. став 5. овог Правилника не потписује записник из става 4. овог члана, већ се изјашњава о прихватању записника, о чему се на крају записника ставља посебна забелешка.

Записник се саставља на српском језику, а у случају одбране на енглеском језику записник се саставља и на том језику и доставља се Служби за наставно-студентска питања.

Докторска дисертација се брани само једанпут.

Члан 46.

Лице које одбрани докторску дисертацију стиче научни назив доктора наука у одговарајућој научној области, у складу са Правилником о листи стручних, академских и научних назива Националног савета за високо образовање и акредитованим студијским програмом.

Д. ЗАШТИТА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ

Члан 47.

Израда докторске дисертације се спроводи у складу са правилима поштовања и заштите интелектуалне својине, а у одређеним случајевима и у складу са Законом о заштити пословне тајне.

Члан 48.

У случају да резултати истраживања докторске дисертације укључују иновацију подобну за заштиту права интелектуалне својине, Студент и ментор о томе обавештавају декана Факултета у циљу спровођења поступка правне заштите и комерцијализације резултата истраживања.

Ђ. РЕПОЗИТОРИЈУМ ОДБРАЊЕНИХ ДОКТОРСКИХ ДИСЕРТАЦИЈА

Члан 49.

Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“ као организациона јединица Универзитета, формира регистар и базу у електронском облику (Дигитални репозиторијум Универзитета) у којем се трајно чувају електронске верзије одбрањених докторских дисертација на Универзитету и факултетима, заједно са извештајем Комисије за оцену докторске дисертације (без видљивих потписа у складу са заштитом података о личности), подацима о ментору и саставу комисије и подацима о заштити ауторских права, са циљем да се сви наведени подаци учине јавно доступним.

Факултет чува истоветне електронске верзије одбрањених докторских дисертација и у свом репозиторијуму.

Е. ПРОМОЦИЈА ДОКТОРА НАУКА

Члан 50.

Диплома се Студенту додељује на промоцији коју организује Универзитет.

Факултет у року од месец дана од дана одбране Универзитету доставља:

- оригинал записника са јавне одбране докторске дисертације;
- захтев за издавање дипломе доктора наука, са личним подацима о кандидату, подацима који се односе на претходно образовање кандидата, подацима о датуму одбране и наслову докторске дисертације;
- биографију кандидата и
- друге неопходне документе, на захтев Стручне службе Универзитета.

Факултет кандидату који је одбранио докторску дисертацију, на његов захтев, по подношењу захтева за издавање дипломе, може да изда уверење о завршеним докторским академским студијама, које важи до доделе дипломе.

Члан 51.

Промоција доктора наука је јавни свечани чин којим ректор Универзитета јавно проглашава кандидата који је одбранио докторску дисертацију за доктора наука у одговарајућој области.

На промоцију се позивају декан, ментор и кандидат.

У изузетно оправданим случајевима промоција доктора наука може се обавити и у одсуству кандидата. Решење о одобравању промоције у одсуству, на писани захтев кандидата, доноси ректор Универзитета.

Члан 52.

Евиденција коју води Универзитет и евиденција коју води Факултет део су јединственог информационог система Универзитета, у складу с општим актом који доноси Сенат.

Ж. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 53.

Саставни део овог Правилника је Упутство о облику и садржају докторске дисертације Универзитета.

Саставни део овог Правилника су обрасци:

- 1) Образац 1. Уговор са студентом
- 2) Образац 2. Пријава теме докторске дисертације
- 3) Образац 3. Захтев за давање сагласности на одлуку о прихватању теме докторске дисертације и о одређивању ментора
- 4) Образац 4. Захтев за давање сагласности на одлуке о усвајању извештаја Комисије за оцену докторске дисертације и о именовању комисије за одбрану.

Члан 54.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана након дана усвајања на Наставно-научном већу Факултета и објављивања на интернет страници Факултета, а примењује се од школске 2023/2024. године на Студенте уписане у прву годину студија, односно на све Студенте од школске 2024/2025. године.

Члан 55.

На сва питања која нису регулисана овим Правилником примењиваће се одредбе Закона, Статута Универзитета, Правилника о докторским студијама на Универзитету у Београду и Статута Факултета.

ПРЕДСЕДНИК НАСТАВНО-НАУЧНОГ ВЕЋА

Проф. др Петар Ускоковић